

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THỊ CHINH

HOÀN THIỆN CÔNG TÁC
QUẢN LÝ TÀI CHÍNH THEO CƠ CHẾ TỰ CHỦ
TẠI BỆNH VIỆN Y HỌC CỔ TRUYỀN
TỈNH HƯNG YÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THỊ CHINH

HOÀN THIỆN CÔNG TÁC
QUẢN LÝ TÀI CHÍNH THEO CƠ CHẾ TỰ CHỦ
TẠI BỆNH VIỆN Y HỌC CỔ TRUYỀN
TỈNH HƯNG YÊN

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN ĐÌNH THAO

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, được thực hiện nghiêm túc, trung thực. Các số liệu, thông tin và kết quả nghiên cứu trong Luận văn do tôi thu thập là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu khoa học của tác giả nào trong nước và nước ngoài.

Tôi xin cam đoan các thông tin trích dẫn trong Luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2016

Tác giả luận văn

Lê Thị Chinh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành chương trình học tập và Luận văn tốt nghiệp, tôi đã được sự giúp đỡ của các tập thể và cá nhân. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến sự giúp đỡ quý báu đó.

Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng đào tạo của trường Đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh, Khoa sau Đại học Đại học Thái Nguyên.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến sự giúp đỡ của các thầy cô giáo trong quá trình giảng dạy, đã trang bị cho tôi những kiến thức khoa học. Đặc biệt là thầy giáo - PGS.TS. Trần Đình Thao, đã dành nhiều thời gian công sức chỉ dẫn, giúp đỡ và động viên tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và học tập, cũng như thực hiện Luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các ban ngành nơi tôi công tác và nghiên cứu luận văn, cùng toàn thể các anh chị học viên lớp cao học quản lý kinh tế khóa 11, gia đình, đồng nghiệp những người bạn thân thiết đã luôn giúp đỡ, động viên, khích lệ chia sẻ khó khăn, tạo điều kiện cho tôi hoàn thành chương trình học của mình và góp phần thực hiện tốt hơn cho công tác thực tế sau này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 8 tháng 5 năm 2016

Tác giả luận văn

Lê Thị Chinh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU	ix
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học, thực tiễn và đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu luận văn.....	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH THEO CƠ CHẾ TỰ CHỦ TẠI BỆNH VIỆN Y HỌC CỔ TRUYỀN TỈNH HƯNG YÊN	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Một số khái niệm về công tác quản lý tài chính theo cơ chế tự chủ	4
1.1.2. Nguyên tắc quản lý tài chính bệnh viện công	8
1.1.3. Cơ chế quản lý tài chính các bệnh viện công lập của Việt Nam.....	9
1.1.4. Nội dung quản lý tài chính bệnh viện công theo cơ chế tự chủ tài chính	11
1.1.4.1. Lập dự toán thu chi	11
1.1.4.2. Tổ chức thực hiện dự toán thu - chi	11
1.1.4.3. Quyết toán	11
1.1.4.4. Thanh tra, kiểm tra, đánh giá tài chính	12
1.1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý tài chính theo cơ chế tự chủ tài chính ...	12
1.1.5.1. Chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước	12
1.1.5.2. Cơ chế quản lý tài chính.....	12
1.1.5.3. Tổ chức bộ máy, năng lực đội ngũ cán bộ, nhân viên trong đơn vị sự nghiệp...	13
1.1.5.4. Công tác kiểm tra, kiểm soát tình hình tài chính của đơn vị sự nghiệp	14
1.1.5.5. Văn hoá bệnh viện, đặc biệt là mối quan hệ giữa bệnh viện với khách hàng.....	14

1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý tài chính bệnh viện công theo cơ chế tự chủ ở Việt Nam	15
1.2.1. Công tác quản lý tài chính hiện nay	15
1.2.2. Một số mô hình quản lý tài chính bệnh viện hiện nay ở Việt Nam	18
1.2.2.1. Mô hình bệnh viện tư nhân	18
1.2.2.2. Mô hình bệnh viện công lập.....	19
1.2.3. Kinh nghiệm của các bệnh viện công lập khi thực hiện tự chủ tài chính theo nghị định 43/2006/NĐ- CP của Chính Phủ.....	21
1.2.3.1. Kinh nghiệm tự chủ tại Bệnh viện tim Hà Nội đã hoạt động theo mô hình tự chủ, tự hạch toán 100% theo nghị định 43/2006/NĐ-CP	21
1.2.3.2. Kinh nghiệm thực hiện quản lý tài chính theo cơ chế tự chủ của Bệnh viện Bạch Mai	22
1.2.3.3. Kinh nghiệm tự chủ tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Hưng Yên.....	23
1.2.3.4. Bài học kinh nghiệm	24
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	27
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	27
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.2.1.1. Thu thập số liệu thứ cấp	27
2.2.1.2. Thu thập số liệu sơ cấp.....	27
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	28
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	28
2.2.3.1. Phương pháp thống kê mô tả.....	28
2.2.3.2. Phương pháp so sánh.....	28
2.2.3.2. Phương pháp cân đối thu chi.....	29
2.2.4. Hệ thống chỉ tiêu chủ yếu dùng trong nghiên cứu	29
2.2.4.1. Lập dự toán thu - chi	29
2.2.4.2. Thực hiện dự toán thu chi	29
2.2.4.3. Quyết toán thu chi	29
2.2.4.4. Thanh tra, kiểm tra, đánh giá.	29
2.2.4.5. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả thông qua	30

Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH THEO CƠ CHẾ TỰ CHỦ TẠI BỆNH VIỆN Y HỌC CỔ TRUYỀN TỈNH HƯNG YÊN	31
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	31
3.1.1. Khái quát về Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên	31
3.1.2. Chức năng, nhiệm vụ	31
3.1.2.1. Khám bệnh, chữa bệnh, phục hồi chức năng	31
3.1.2.2. Nghiên cứu khoa học, bảo tồn và phát triển y, dược cổ truyền	31
3.1.2.3. Đào tạo	32
3.1.2.4. Chỉ đạo tuyến	32
3.1.2.5. Phòng, chống dịch bệnh	33
3.1.2.6. Công tác tuyên truyền giáo dục sức khỏe	33
3.1.2.7. Công tác dược và vật tư y tế	33
3.1.2.8. Quản lý bệnh viện	33
3.1.1.9. Hợp tác quốc tế	33
3.1.1.10. Tổ chức sản xuất cung cấp và hướng dẫn sử dụng hiệu quả dụng cụ trợ giúp cho người bệnh; hướng dẫn người dân sản xuất và sử dụng dụng cụ trợ giúp đơn giản cho người bệnh tại cộng đồng	34
3.1.1.11. Thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn khác do Giám đốc Sở Y tế giao.	34
3.1.3. Cơ cấu Tổ chức, nhân sự của bệnh viện, gồm	34
3.1.3.1. Các phòng chức năng: 04 phòng, gồm:.....	34
3.1.3.2. Các khoa chuyên môn: 12 khoa và đơn vị hỗ trợ, gồm:	34
3.1.4. Kết quả hoạt động chuyên môn của bệnh viện y học cổ truyền Hưng Yên....	37
3.2. Thực trạng công tác quản lý tài chính tại Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên theo cơ chế tự chủ.....	38
3.2.1. Đặc điểm quản lý tài chính của Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên... 38	
3.2.2. Cơ chế quản lý các nguồn thu của Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên..... 39	
3.2.2.1. Nguồn thu ngân sách nhà nước cấp	40
3.2.2.2. Nguồn thu từ viện phí	40
3.2.2.3. Nguồn thu khác	41
3.2.3. Cơ chế sử dụng các nguồn tài chính của Bệnh viện YHCT Hưng Yên..... 43	
3.2.3.1. Sử dụng nguồn Ngân sách Nhà nước cấp (Kinh phí thường xuyên)	44
3.2.3.2. Sử dụng nguồn viện phí, Bảo hiểm y tế.....	45
3.2.3.3. Sử dụng nguồn thu khác.....	46

3.2.4. Tình hình thực hiện Quy chế chi tiêu nội bộ tại Bệnh viện y học cổ truyền Hưng Yên	47
3.2.4.1. Chi cho con người	48
3.2.4.2. Hỗ trợ đi học	50
3.2.4.3. Chế độ chi tiêu tiếp khách, tổ chức các hội nghị, hội thảo	50
3.2.4.4. Sử dụng điện, nước, xăng, dầu	50
3.2.4.5. Sử dụng xe ô tô	51
3.2.4.6. Thanh toán cước phí điện thoại công vụ	51
3.2.4.7. Sử dụng văn phòng phẩm	52
3.2.4.8. Thanh toán chi phí nghiệp vụ thường xuyên	52
3.2.4.9. Chi mua sắm tài sản, đầu tư tăng cường cơ sở vật chất	52
3.2.4.10. Hoạt động dịch vụ	52
3.2.5. Trích lập và sử dụng các quỹ	53
3.2.6. Sử dụng các quỹ	54
3.2.6.1. Quỹ thu nhập tăng thêm	54
3.2.6.2. Sử dụng Quỹ khen thưởng	55
3.2.6.3. Sử dụng Quỹ phúc lợi	55
3.2.6.4. Sử dụng Quỹ phát triển hoạt động sự nghiệp	56
3.2.6.5. Sử dụng Quỹ dự phòng ổn định thu nhập	57
3.2.7. Công tác mua sắm quản lý và sử dụng tài sản, vật tư	57
3.2.8. Công tác kiểm tra hoạt động tài chính	58
3.2.9. Công tác quyết toán	59
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến kết quả quản lý tài chính theo cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm	61
3.3.1. Thuận lợi	61
3.3.1.1. Nhận thức và quan điểm của cán bộ viên chức người lao động	61
3.3.1.2. Nguồn thu từ Ngân sách Nhà nước và các hoạt động dịch vụ	61
3.3.1.3. Công tác quản lý và thực thi quyền tự chủ về chi	62
3.3.1.4. Thu nhập tăng thêm của người lao động	62
3.3.1.5. Xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ	63
3.3.2. Khó khăn khi thực hiện cơ chế tự chủ	63
3.3.2.1. Bất cập cơ chế chính sách	63
3.3.2.2. Đội ngũ, ý thức của cán bộ, viên chức và người lao động	63
3.3.2.3. Trình độ cán bộ quản lý	64

3.3.2.4. Tổ chức bộ máy kế toán của đơn vị	64
3.3.2.5. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị y tế.....	64
3.4. Đánh giá chung về công tác quản lý tài chính Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên theo cơ chế tự chủ giai đoạn 2012 - 2014	65
3.4.1. Những kết quả đạt được	65
3.4.1.1. Tình hình triển khai hoạt động tài chính theo cơ chế tự chủ.....	66
3.4.1.2. Hiệu quả nguồn tài chính	67
3.4.1.3. Hiệu quả đầu tư	70
3.4.1.3. Cải thiện đời sống người lao động	71
3.4.1.4. Cải cách thủ tục hành chính, nâng cao chất lượng phục vụ tạo sự hài lòng cho người bệnh.....	73
3.4.2. Những khó khăn, tồn tại và nguyên nhân	74
3.4.2.1. Những khó khăn, tồn tại.....	74
3.4.2.2. Nguyên nhân	80
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH THEO CƠ CHẾ TỰ CHỦ TẠI BỆNH VIỆN Y HỌC CỔ TRUYỀN TỈNH HƯNG YÊN.....	82
4.1. Mục tiêu, định hướng phát triển bệnh viện y học cổ truyền trong thời gian tới.....	82
4.1.1. Mục tiêu	82
4.1.2. Quan điểm, định hướng công tác quản lý tài chính theo hướng tự chủ tại Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên.....	83
4.2. Một số giải pháp nhằm hoàn thiện cơ chế tự chủ tài chính tại Bệnh viện y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên	86
4.2.1. Hoàn thiện quy chế chi tiêu nội bộ	86
4.2.2. Tận dụng và khai thác tốt nhất các nguồn thu.....	87
4.2.3. Quản lý có hiệu quả các khoản chi	90
4.2.4. Làm tốt công tác quản lý và sử dụng tài sản.....	90
4.2.5. Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát tài chính trong đơn vị.....	91
4.2.6. Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ tài chính kế toán	92
4.3. Kiến nghị thực hiện giải pháp	93
4.3.1. Đối với Bệnh viện YHCT tỉnh Hưng Yên	93
4.3.2. Đối với cơ quan quản lý Nhà nước	96
KẾT LUẬN	99
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC.....	103

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa của chữ viết tắt
BCHCĐ	Ban chấp hành công đoàn
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
BVYHCT	Bệnh viện y học cổ truyền
CBCNVC	Cán bộ công nhân viên chức
CC	Cơ cấu
CKI	Chuyên khoa I
CKII	Chuyên khoa II
CNTT	Công nghệ thông tin
CSHQ	Chỉ số hiệu quả
CSSK	Chăm sóc sức khỏe
ĐVSN	Đơn vị sự nghiệp
ĐVSNCL	Đơn vị sự nghiệp công lập
GTGT	Giá trị gia tăng
HĐND	Hội đồng nhân dân
HĐSN	Hoạt động sự nghiệp
KCB	Khám chữa bệnh
KHTH	Kế hoạch tổng hợp
KSK	Khám sức khỏe
KTTC	Kế toán tài chính
SL	Số lượng
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TSCĐ	Tài sản cố định
UBND	Ủy ban nhân dân
VNĐ	Việt Nam đồng
XHH	Xã hội hóa
YHCT	Y học cổ truyền